

Jaarstukken 2023

4.1 Bestuur & Overhead

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Het bestuur maakt binnen de beschikbare middelen keuzes die het gewenste maatschappelijk effect mogelijk maken.
2. De samenleving heeft vertrouwen in het bestuur en de organisatie.
3. Het samenspel tussen ambtelijke organisatie, bestuur en raad geeft de gemeente bestuurskracht om maatschappelijke effecten te creëren.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Investeer in relevante lokale, regionale en landelijke allianties.
- Investeer in 'de Uithoornse Werkwijze' met de daarbij behorende kernwaarden en grondhouding.
- Blijf de gemeentelijke organisatie ontwikkelen en versterken om de veelheid aan opgaven uit te kunnen voeren.
- Blijf de samenwerking in Duo+ versterken.
- Investeer in het verwezenlijken van vastgestelde visies.

4.1.1 Bestuur

4.1.1.1 Effecten, opgaven en acties

Acties - Welke acties hebben we uitgevoerd om de opgaven onder Bestuur & Overhead op te lossen?

Monitoren College- uitvoeringsprogramma (CUP)

Het college heeft in het vierde kwartaal samen met het managementteam van de gemeente een tussentijdse monitor gedaan op het CUP. De uitkomst hiervan was dat het college ten aanzien van de uit te voeren activiteiten grotendeels op schema ligt.

Actualiseren nota verbonden partijen

De actualisatie van de nota verbonden partijen is in het vierde kwartaal van 2023 gestart door middel van dossieronderzoek en interviews. De (concept)nota staat gepland voor juni 2024.

Implementeren uitkomsten bestuurskrachtonderzoek

Het jaar 2023 stond in het teken van de start van werkgroep ontwikkeling bestuurskracht. Het De uitlijning van het proces (wat gaan we doen) heeft ertoe geleid dat medio 2023, na een korte aanbesteding, een onafhankelijke voorzitter van de werkgroep ontwikkeling bestuurskracht is gevonden en dat de werkgroep ook daadwerkelijk is gestart en aantal keer bijeengekomen is gekomen. Focus lag daarbij op verdere uitdieping van de aan de werkgroep meegegeven opdracht. Er is een bestaande casus uitgekozen die verder op bestuurskracht zal worden beoordeeld mede ook op leereffecten.

Aansturing Duo+

In 2023 is onder bestuurlijk voorzitterschap van de Uithoorn de governance van Duo+ verder vormgegeven. Duo+ heeft met het directieplan 2023-2024 de weg ingeslagen om zich verder te ontwikkelen en daarbij ook aan te geven wat zij nodig hebben. Kernboodschap was verder het verstevigen van Duo+, waarbij er ingezet wordt op de toekomst met rust in de organisatie, duidelijkheid, voorspelbaarheid en stabiliteit om zo goede dienstverlening te bieden. Tevens is ingezet op een professionaliseringsslag van het opdrachtnemersschap,

waarbij gewerkt wordt met heldere afspraken. College en management, in samenspraak met de ambtelijke organisatie, hebben tezamen voor de leidende principes bepaald voor wat betreft de samenwerking met Duo+.

Bezoek commissaris van de Koning (cvdK)

Op 12 april 2023 heeft de cvdK de gemeente Uithoorn bezocht. Het doel van het ambtsbezoek was om een beeld te krijgen van de belangrijkste bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente. In dat kader heeft de cvdK gesprekken gevoerd met het college, de raad en is een werkbezoek afgelegd aan het Cindu-terrein, waarbij ook direct omwonenden en belanghebbenden aanwezig waren.

Uithoorn 200 jaar

Met het ophangen van het nieuwe wapenschild aan de buitenzijde van het gemeentehuis en het ontwerpen en vervaardigen van een nieuwe gemeentevlag is het project Uithoorn 200 jaar definitief afgerond in 2023.

4.1.1.2 Overzicht baten en lasten

Bestuur	R2022	B2023 primitief	B2023 na wijziging	R2023	Saldo
Lasten	1.925	2.217	2.368	1.961	406
Baten	304	-	-	20	20
Saldo baten en lasten	-1.621	-2.217	-2.368	-1.942	426
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	-1.621	-2.217	-2.368	-1.942	426

Lasten

De lasten op dit deelprogramma zijn € 0,40 miljoen lager dan begroot. Hiervan wordt € 0,07 miljoen veroorzaakt door het nog over te hevelen budget 'Projectleider participatie' (zie paragraaf 4.1.3.1)

De voorziening wethouderspensioen is berekend op netto contante waarde. In de begroting is een jaarlijkse toevoeging aan de voorziening opgenomen als kapitaalopbouw voor de pensioenen op moment van uitbetaling of waardeoverdracht naar de pensioenuitvoerder van een nieuwe werkgever. Hiervoor wordt door een externe actuaris een berekening opgesteld, waaruit blijkt wat het huidige- en toekomstige niveau van de voorziening moet zijn om de pensioenaanspraken te kunnen financieren. Uit de berekening blijkt dat het opgebouwde kapitaal op dit moment lager is dan het benodigde kapitaal. Met name door de indexatie van de pensioenuitkeringen met 3,3% is een tekort ontstaan van € 0,03 miljoen in de pensioenvoorziening.

Omdat het opgebouwde kapitaal in de voorziening wethouderspensioenen lager was dan het op dit moment benodigde kapitaal, is een toevoeging aan de voorziening wethouderspensioenen nodig. Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met een hogere dotatie. Hierdoor ontstaat een voordeel op de lasten van € 0,15 miljoen op de voorziening wethouderspensioenen.

Vanwege de te hoge voorziening met als gevolg een onttrekking, ontstaat er ook een voordeel op de baten van € 0,02 miljoen.

Daarnaast zijn er op bestuurlijke budgetten € 0,12 miljoen minder kosten gemaakt aan declaraties, cursussen, adviezen en dergelijke. Ook 2022, 2021 en 2020 liet een soortgelijk beeld zien. Het betreft € 0,08 miljoen op budgetten die voor de raad zelf zijn bestemd en € 0,04 miljoen op budgetten die door de gemeentelijke organisatie worden beheerd.

Het restant aan lagere kosten van € 0,06 miljoen komt door diverse andere kleine afwijkingen.

4.1.2 Overhead

4.1.2.1 Acties

Welke acties gaan we uitvoeren om de opgaven onder Bestuur & Overhead op te lossen?

Uitvoeren programma "Blijven(d) Vernieuwen"

Het MT van de gemeente Uithoorn is tijdens de corona-crisis een programma gestart voor de medewerkers van de gemeente Uithoorn. De zes thema's in dit programma zijn: Werken na Corona, Organisatie-ontwikkeling, Verbeteren van de dienstverlening, Samenwerking met DUO+, Gebruik van het College Uitvoerings Programma (CUP), en Medewerker Centraal. Aan deze thema zijn 38 acties verbonden waarvan er inmiddels ongeveer de helft al gereed is. Het MT blijft hier volle aandacht aan geven om ook de resterende punten uit te voeren. Daarnaast worden ook nieuwe acties toegevoegd.

Uitvoeren informatieveiligheidsbeleid

In 2023 is via de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) verantwoording afgelegd over de kwaliteit van onze informatiebeveiliging aan de diverse betrokken ministeries. De diverse onderdelen van dit proces worden onafhankelijk beoordeeld door externe auditor. In 2023 heeft de gemeente Uithoorn de audit over verantwoordingsjaar 2022 met goed resultaat behaald.

In 2023 is via de jaarlijkse 'Week van de Informatieveiligheid' weer specifiek en gericht aandacht aan bewustwording rondom het thema. Zo zijn gastsprekers van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) uitgenodigd en waren er sessies over ondermijning en beveiligingsexperts.

Tenslotte is er in 2023 een verder vervolg gegeven aan samenwerking met de andere Amsterdam Amstelland gemeenten uit de Veiligheidsregio waarbij er gekeken is of men wellicht op een aantal ICT gerelateerde onderwerpen met elkaar zou kunnen samenwerken. Dit is nog in ontwikkeling. Daarnaast wordt ook op ambtelijk niveau steeds meer samengewerkt met het Openbaar Ministerie (OM) en politie rondom de ontwikkelingen van digitale criminaliteit, middels de ambtelijke en bestuurlijke (sub) driehoek.

Vaststellen en implementeren informatiebeleidsplan

Het informatiebeleidsplan (afgekort tot IBP) is is een plan dat beschrijft hoe de informatievoorziening zich eruit zou moeten zien om de Duo+ organisaties maximaal te faciliteren. Het IBP is nu in concept gereed en wordt getoetst door de provincie in het kader van haar toezichhoudende rol (interbestuurlijk toezicht). Met de provincie is nog overleg hoe we hun opmerkingen in het plan kunnen verwerken.

Instellen traineepool

Voor de begroting 2023 heeft de raad budget toegekend voor deelname aan de traineepool samen met de Duo-organisaties. Door diverse ontwikkelingen is er bij het team P&O en de eigen organisatie onvoldoende capaciteit geweest om dit voor Uithoorn in te regelen en in 2023 deel te nemen aan de pool. In de 2e turap 2023 is daarom voorgesteld om de traineepool voor Uithoorn niet in te richten. Indien later blijkt dat dit een instrument is wat Uithoorn nodig heeft, kan dit alsnog worden opgepakt.

Uitvoeren implementatieplan Woo / WMEBV

In 2023 is een start gemaakt met de implementatie van bovengenoemde wetten door middel van het opstellen van een plan van aanpak en communicatie over deze regelgeving. In 2024 wordt verder uitvoering gegeven aan de implementatie van deze regelgeving.

4.1.2.2 Overzicht baten en lasten

In het BBV is bepaald dat gemeenten de lasten aan overhead in een apart overzicht moeten tonen. In de regelgeving is een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving opgenomen van wat er valt onder het taakveld '0.4 Ondersteuning'. Het uitgangspunt hiervan is om de vergelijkbaarheid met andere gemeenten te vergroten. Het gevolg is dat in de programma's alleen baten en lasten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces, wat wil zeggen dat in de programma's alleen de apparaatskosten worden verantwoord die direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Onderstaande tabel bevat de totale kosten van overhead.

Soort kosten	R2022	B2023 primitief	B2023 na wijziging	R2023	Saldo
Bedrijfsvoering algemeen					
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	7.713	7.986	8.771	8.403	367
Overige kosten	508	780	930	695	236
Salariskosten	992	1.289	1.343	1.132	212
Bedrijfsvoering huisvesting					
Gemeentehuis	599	651	685	803	-119
Gemeentewerf	117	129	139	188	-49
Totaal overhead	9.929	10.835	11.869	11.221	648

In de tarieven die ter dekking van kosten in rekening worden gebracht, wordt ook de overheadcomponent meegenomen in de berekening. In onderstaande tabel worden de kosten van de overhead afgezet tegen de kosten van de directe personeelslasten. De laatste tabel geeft de afwijking weer van de werkelijke kosten ten opzichte van de begroting op overhead.

Directe personeelslasten	R2022	B2023 primitief	B2023 na wijziging	R2023	Saldo
Directe P-lasten in de bijdrage aan Duo+	9.351	9.832	10.627	10.581	46
Directe P-lasten in salarisbegroting van de gemeente	5.001	6.298	6.407	5.763	644
Totaal directe personeelslasten	14.353	16.130	17.034	16.344	690

Overzicht overhead

Overhead	R2022	B2023 primitief	B2023 na wijziging	R2023	Saldo
Lasten	9.929	10.891	11.924	11.375	549
Baten	120	55	55	154	99
Saldo baten en lasten	-9.809	-10.836	-11.869	-11.221	648
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo reserves	-	-	-	-	-
Saldo	-9.809	-10.836	-11.869	-11.221	648

Lasten

De lasten op dit deelprogramma zijn € 0,55 miljoen lager dan begroot.

De aan Duo+ betaalde bijdrage voor overhead is € 0,37 miljoen lager. Dit wordt met name veroorzaakt door de terugbetaling van het resultaat van Duo+ en een verschuiving naar het programma datagedreven sturen en de nieuwe wet inburgering. Ook is € 0,18 miljoen minder uitgegeven voor het budget van de WOO en WEMBV door een verschuiving naar de Duo+ bijdrage.

Daarnaast is € 0,12 miljoen minder uitgegeven op algemene personeelsbudgetten. Cursussen en trainingen en het actief oppakken van de organisatieontwikkeling loopt wat achter op de budgetten.

De huisvestingskosten zijn € 0,17 miljoen hoger dan begroot. Dat heeft met name te maken met de hogere kosten van onderhoud, een correctie van door de gemeente teruggevorderde BTW over de jaren 2018 - 2021 (zie ook de toelichting op het programma Wonen en werken, deelprogramma Sociaal en cultureel verbinden) en met hogere energiekosten. In de 2e turap 2023 en via een apart raadsbericht van februari 2024 is melding gemaakt van de stand van zaken ten aanzien van de leveringsovereenkomsten voor gas en elektra en overschrijding van het energiebudget.

Ook zijn er nog diverse verschillen kleiner dan € 0,1 miljoen, waaronder lagere kosten dan begroot voor acties op het gebied van financieel beheer (€ 0,04 miljoen) en lagere kosten doordat er minder uitgegeven is dan begroot op het eigen risico van schade aan bedrijfsmiddelen van (€ 0,01 miljoen).

Baten

Het verschil op de baten is kleiner dan € 0,1 miljoen en wordt daarom niet toegelicht.

4.1.2.3 Indicatoren

De indicatoren die betrekking hebben op de overhead zijn opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering

4.1.3 Budgetoverhevelingen

4.1.3.1 Projectleider Participatie (€ 65.000)

In de tweede helft van 2023 is het uitvoeringsplan participatie opgesteld en een start gemaakt met de uitvoering van de activiteiten van het uitvoeringsplan. Hierdoor is niet het

gehele budget gebruikt. In 2024 worden de activiteiten van het uitvoeringsplan uitgevoerd, waardoor overheveling noodzakelijk is.